

Posta Kanunu

(Resmî Gazete ile ilânı : 8 . III . 1950 - Sayı : 7451)

No.
5584

Kabul tarihi
2 . III . 1950

Bölüm : I

Genel hükümler

P. T. T. İdaresinin görevleri

BİRİNCİ MADDE — P. T. T. İdaresi :

A) Açık ve kapalı mektuplar, kartlar, gazetelerle belli zamanlarda çıkan dergiler, kitaplar, her türlü basılmış kâğıtlar, iş kâğıtları, tebliğ kâğıtları, ticaret eşyası örnekleri, küçük paketler, değerli mektuplar ve kutular, değerli ve değersiz posta kolileri, kabul etmek, taşımak ve dağıtmak;

B) Bedelleri postanelerde ödenecek posta bonoları ile posta ve telgraf havaleleri düzenlemek;

C) Gazetelerle belli zamanlarda çıkan dergilere abone kaydetmek;

D) Kişiler hesabına alacak tahsil etmek;

E) Gerektiğinde posta merkezlerine gösterilmek üzere (Kimlik kartı) vermek;

F) İmkân bulunan yerlerde ve Demiryolları, Denizyolları ve Havayolları iş alanları dışında kendi taşıtlarıyla yolcu ve bagaj taşımak;

G) Posta çekleri işlemleri ve Bankalar Kanunu hükümleri dairesinde her türlü işleri yapmak üzere (Posta Biriktirme Sandığı) kurmak görevleri ile ödevlidir.

Posta tekeli

İKİNCİ MADDE — P. T. T. İdaresinin tekeli altında olan maddeler şunlardır :

A) Açık ve kapalı mektuplar;

B) Üzerlerinde haberleşme mahiyetinde yazı bulunan kartlar;

Şu kadar ki, aşağıda yazılı olanlar tekel dışındadır :

1. Postaca kabul edilemeyecek olan veya kabulü şarta bağlı bulunan maddeler;

2. Göndericinin kendi ihtiyaç ve işiyle ilgili olarak beraberinde taşıdığı veya bir adamıyla gönderdiği maddeler;

3. Kara, deniz ve hava taşıma idarelerinin kendi işleri hakkında ve teşkilleri arasında kendi araçlarıyla taşıyacakları maddeler;

4. Aynı ilcenin ve sınırları bir olan ilcelerin posta bulunmayan ve işlemiyen yerleri arasında gönderilecek maddeler.

Posta maddelerinin yollanma şekilleri

ÜÇÜNCÜ MADDE — I - Mektuplar, kartlar, gazeteler, dergiler, kitaplar, basılmış kâğıtlar, iş kâğıtları, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler taahhüt-

lû olarak da kabul edilir. Taahhütlü maddeler ve değerli mektuplar ve kutular ile posta kolileri ödeme şartlı ve havaleler ibranameli olarak dahi kabul olunur.

II - Adressiz basılmış kâğıtlar, adressiz ticaret eşyası örnekleri, posta aracılığıyla abonman olarak gönderilen gazetelerle dergiler taahhütlü ve ödeme şartlı olarak gönderilemez.

Konutta verilme, özel ulak ile gönderilme

DÖRDÜNCÜ MADDE — I - Gönderenler tarafından ayrıca ücreti verilirse değerli mektuplar ve kutular, değerli ve değersiz posta kolileri ve havaleler şehrin dağıtma çevresi içindeki alıcılara konutlarında verilir. Alıcıların istekleri halinde de ücreti bunlar tarafından verilmek şartıyla sözü geçen maddelerle havaleler yine konutta verilir.

P. T. T. İdaresi imkân bulduğu yerlerde bu maddeleri hususi ücret almadan dahi alıcılarının konutlarına gönderebilir.

II - Konutta verilmesi âdet olan maddelerle değerli mektuplar ve kutular, değerli ve değersiz posta kolileri ve havaleler buna ait ücreti verilirse şehrin dağıtma çevresi içindeki alıcılara özel ulakla da gönderilir.

Posta maddeleriyle değerli maddelerin kabul şartlarını ve merkezlerin sınıflarını belirtme yetkisi

BEŞİNCİ MADDE — P. T. T. İdaresi, posta ve telgraf havaleleriyle değerli maddelerin, tahsil edilecek senetlerle çeklerin ve ödeme şartlı maddelerin şart edilecek bedellerinin ihtiyaca göre değer ve sayılarını kısmaya ve bütün posta maddelerinin ağırlık ve büyüklüklerini, kabul şartlarını ve abone kutuları bakımından merkezlerin sınıflarını belirtmeye yetkilidir.

Posta servisini kurmak ve kısmak ve memur ve müstahdemlere ücret vermek yetkisi

ALTINCI MADDE — I - P. T. T. İdaresi, lüzum göreceği yerlerde posta merkez ve şubeleri, bir memur veya dağıtıcı yahut bakıcı tarafından mahdut işlemler yapılacak küçük şubeler, pul satıcılıkları, acentalıklar, (Özel kişiler veya dağıtıcılardan vücuda getirilecek) gezici postacılıklar kurmak, bakıcıları tevziat işlerinde çalıştırmak, uygun göreceği yerlere posta kutuları koymak ve bütün merkez, şube ve acentalıklarda ne türlü işlerin yapılabileceğini belirtmek, bunları değiştirmek ve azaltmak ve gereken yerler arasında posta alınıp verilmesini sağlamak için belediyelere ve köy ihtiyar kurullarına izin vermek, lüzum göreceği kurumlara veya memurlara (Satışları için beyiye de vermek şartıyla) pul avansı vermek ve kendi araçları bulunmayan bucak ve köy acentalık ve pul satıcılıkları ile posta bulunan en yakın yerler arasındaki alıp vermelerde mülkiye ve jandarma teşkillerinden ve kendi rızalarıyla köy araçlarından faydalanmak ve açtığı merkez, şube, acentalık ve pul satıcılıkları ile gezici postacılıkları kaldırmak yetkisindedir.

Bu fıkra mucibince küçük şubelerde çalıştırılacak olanlarla acentalar görevlerinin yapılmasında P. T. T. memurları gibi sorumludurlar.

II - Tam ve yarım kanuni tatil günlerinde aktif servislerde çalıştırılacak P. T. T. memur ve müstahdemlerine Genel İdare Encümenince tesbit edilecek miktarda munzam mesai ücreti ve paralı servislerde çalıştırılacak olanlara da yine Genel İdare Encümenince tesbit edilecek ve aylıklarının % 50 sini geçmiyecek derecede kasa tazminatı verilir.

Pulları ve postada kullanılan değerli kâğıtları bastırmak ve satışa çıkarmak yetkisi

YEDİNCİ MADDE — P. T. T. İdaresi, postaca alınacak ücretleri gösteren pullar, kartlar, zarflar ve kuşaklar ve ücret ödeme makineleri için değerli fişler bastırmaya ve satışa çıkarmaya ve sayaçlı, damgalı ücret ödeme makineleri ile pul ve kartpostal verme makineleri kullanmaya ve kullandırmaya ve bunlardan kullanılmakta bulunanlar ile ilerde kullanılacak olanların geçerlik sürelerini ve şartlarını belirtmeye ve ücret ödeme damgaları kullanmaya ve her türlü müraselat ile posta vasıtalarında, binalarında, pul karnelerinde ve sair neşriyatında ücret mukabili ilânlar yapmaya ve bâzı kurumların reklâm için bastıracakları küçük etiketleri ayrıca ücret alarak posta maddeleri üzerine yapıştırmaya ve bastıracağı pullardan münasip görülecek yerlere her yıl Genel İdare Encümenince tesbit edilecek miktarı geçmemek üzere, armağan vermeye izinlidir.

Pulları ve postada kullanılan değerli kâğıtları satmak hakkı

SEKİZİNCİ MADDE — Posta pullarıyla ücret alınmada kullanılan değerli kâğıtlar P. T. T. İdaresinin izni olmadıkça satılamaz.

Acentalara gördükleri işin mahiyetine göre, idarece belirtilecek miktarda bir ücret ve pul satıcılarına da yine idarece belirtilecek bir nispet dairesinde beyiye verilir.

Yabancı memleketlerle anlaşmalar

DOKUZUNCU MADDE — Hükümet Milletlerarası Posta Birliği esaslarına göre yabancı memleketlerle posta işlerini kurup düzenlemeye ve bu yolda özel sözleşme ve anlaşmalar yapmaya izinlidir.

Ulaştırma sözleşmeleri

ONUNCU MADDE — P. T. T. İdaresi posta ulaştırmalarını düzenlemek için gerçek ve tüzel kişilerle ve taşıma ortaklıklarıyla sözleşmeler yapabilir.

İstasyon, tren ve gemilerde posta işlerinin sağlanması

ON BİRİNCİ MADDE — P. T. T. İdaresi demiryolu istasyonunda, tren ve gemilerde posta işlerinin Devlet Demir ve Denizyolları idareleri ve gemi sahipleriyle ortaklıklarının memurları tarafından görülmesi için bu idarelerle ve gemi sahipleri ve ortaklıklarıyla sözleşmeler yapabilir.

Tren ve gemilerde posta taşınması

ON İKİNCİ MADDE — Devlet Demir, Deniz ve Havayolları idareleri ve taşıma ortaklıkları P. T. T. İdaresinin taşımakla ödevli olduğu maddeleri ve eşyayı ve bunları götürmekle görevli olanları taşımakla ödevlidirler. Demiryolları idare ve ortaklıkları P. T. T. İdaresine ait özel posta vagonlarını da yolcu katarlarına bağlayıp çekmek ödevindedirler. Bunların taşınmasına ait ücretlerin miktarlarıyla taşıma, ödeme tarz ve şekilleri ve diğer hususlar P. T. T. İdaresiyle ilgili idareler arasında yapılacak ve Ulaştırma Bakanlığınca onanacak anlaşmalarla tesbit edilir.

P. T. T. İdaresi, değerli olmyan posta maddelerini ve eşyasını yanına kendi me-

murunu koymadan, bu idarelere vermek suretiyle dahi taşıttırabilir. Bunlardan kaybolan ve hasara uğriyanların sahiplerine P. T. T. İdaresinin vermekle ödevli olduğu tazminat taşıyıcılar tarafından P. T. T. İdaresine ödenir.

Şehir içi posta taşımalarındaki muafiyetler

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — I - Şehir içinde postayı taşıyan memur ve dağıtıcılar; resmî idareler, belediyeler ve ortaklıklar tarafından alınan yolculuk ücretlerini ve bu ücretlere zammolunan vergi ve resimleri vermektan muafırlar.

II - Postanın kendi taşıtları da özel idare ve belediyelerce alınan resimlerden muafırlar.

Postaların alınıp verilmesi için tedbir alınması

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Devlet Demir, Deniz ve Havayolları idareleri ve demiryolu ve gemi ortaklıkları ve sahipleri tren, gemi ve uçakların durdukları yerlerde postaların kolaylık ve çabuklukla boşaltılmasını ve son dakikaya kadar aynı çabuklukla yüklenmesini sağlayacak esasları P. T. T. İdaresiyle birlikte tesbit ederler.

Postaya yardım

ON BEŞİNCİ MADDE — Postaların yollarda beklemelerinde ve barındırma ve korunma ve kurtarılması gerektiğinde ve bunlar için baş vurulduğunda veya haber alındığında polis ve jandarma ve köy ihtiyar kurullarıyla askerî, mülki devlet memurları her türlü yardımı yapmakla ödevlidirler.

Posta gizliliği

ON ALTINCI MADDE — Kendilerine posta servisinde bir iş verilmiş olanların, belli kişilerin posta münasebetlerini açığa vurmaları, kapalı mektupları açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları veya haberleşme kâğıtlarındaki yazılar hakkında üçüncü kişilere bilgi vermeleri veyahut her hangi birinin bunları yapmasına meydan bırakmaları yasaktır.

Posta maddelerinin yetkili yerlere verilmesi

ON YEDİNCİ MADDE — I - İlgililer aleyhine verilmiş mala el koyma veya akçalı haciz kararları halinde P. T. T. İdaresi, yazılı istek üzerine değersiz kolileri, değerli posta maddelerini, havale paralarını ve yürütölen hesaplardaki alacakları kanunla tâyin edilenlere verir.

İlgili, iflâs etmiş veya yargıç, malların belirtilmesine emir verilmişse P. T. T. İdaresi öteki bütün posta maddelerini de verir.

II - Resmî surette mal belirtilmesi halinde P. T. T. İdaresi, yazılı istek üzerine, yetkili makama hesaptaki alacak miktarı hakkında bilgi verir.

III - Velilik ve vasilik altında bulunanların adlarına gelen bütün maddeler kanuna göre bunları almaya yetkili olanlara verilir.

Alicılar veya yukarda bildirilen kişiler konutlarında bulunmazlarsa taahhütlü maddeler ve havale, koli, değerli mektup ve kutuların haber verme kâğıtları kendisiyle birlikte oturan ailesinden veya hizmetçilerinden yetişmiş olan birine, bunların da bulunamamaları halinde aynı yerde oturan müdür, kâtip, mal sahibi gibi kimselere verilebilir.

İçlerine serbestçe girilemeyen kurumlarda ve otellerde bulunanların adlarına gelen taahhütlü maddeler ve havale, koli ve değerli mektup ve kutuların haber verme kâğıtları bu kurumların müdürlerine veya bunların yazı ile gösterecekleri memurlarına verilir.

Okullardaki öğrencilere, mahpuslara ve hastanelerdeki hastalara gelen bütün maddeler ve paralar bu kurumların müdürlerine veya bunların vekil olarak gösterecekleri memurlara verilebilir.

Subaylarla erlerin adlarına gelen bütün maddeler ve paralar Ulaştırma ve Millî Savunma Bakanlıkları arasında kararlaştırılan esaslar dairesinde verilir.

IV - Büyük ticaret hanlariyle kapıcı veya odabaşısı bulunan apartmanlarda oturanlar cümle kapısı methalinde özel mektup kutuları bulundurmaya mecburdurlar.

Böyle kutú bulundurmayanlara ait âdi maddeler han ve apartmanların kapıcı veya odabaşısı gibi daimî hizmetlilerine verilir.

Yanlışlıkların düzeltilmesi

ON SEKİZİNCİ MADDE — I - Ücretler, resimler ve kambiyo değerleri ile avans paralarda ve yürütülen hesaplarda yanlışlıklar olursa P. T. T. İdaresi eksik kalan paraları ister ve fazlasını geri verir. Ancak 25 kuruştan az olan paralar istek üzerine geri verilir.

II - Bir yıl içinde yazı ile yapılmıyan istekler zaman aşımına uğrar. Zaman aşımı hesabın yanlış yapıldığı tarihin ertesi gününden başlar.

Damga Resmi ile diğer resim ve vergilerden muaflik

ON DOKUZUNCU MADDE — P. T. T. İdaresi tarafından posta maddelerinin ve paraların kabulünde verilen makbuzlarla, teslim veya ödemedede kullanılan haber verme kâğıtları, senetler posta çekleri, biriktirme sandığı cüzdanları, posta maddelerine veya paralara ait olarak talimatları gereğince idare veya ilgililer tarafından doldurulan formüller, postaya verilen maddeler ile paralar hakkındaki her türlü istek ve şikâyetleri bildiren yazılar, tazmin edilen maddelere ve havalelere ait senetler, posta maddeleriyle paralar hakkında P. T. T. İdaresince ilgililerden istenilen belge ve bildirimler, P. T. T. servisleri hakkında halk tarafından yapılabilecek teklifler ve bunların ilişkileri ve posta vasıtasıyla yapılan ilânlar, Damga Resmi ile her türlü vergi ve resimden muaf olduğu gibi posta maddeleri veya içlerinde bu maddelerin bulunduğu çuval, sandık ve benzerleri rihtım, iskele ve Müruriye resimleri ile özel idare ve belediyelerce alınan diğer her türlü vergi ve resimlerden muafır.

Bölüm : II

Ücretler

Resmî posta maddelerinin ücretleri

YIRMİNCİ MADDE — Genel Bütçeye giren dairelerle Katma ve özel bütçeli dairelerden ve belediyelerden ve bunlara bağlı idare ve kurumlardan postaya verilen her türlü posta maddelerinden ve bunların ilgili posta ve ardiye hizmetlerinden tarifesinde yazılı ücretlerin tamamı peşin olarak alınır.

Özel pul

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğü yukardaki maddede yazılı posta maddeleriyle hizmetlerinde kullanılmak üzere özel pullar bastırır. Bu pullar resmî olmayan madde ve hizmetlerde kullanılmaz.

Tenzilâtlı maktu ücrete tâbi maddeler

YİRMİ İKİNCİ MADDE — A) Askerî okullar, öksüz yatı okulları ve Darüşşafaka öğrencileri ile onbaşıya kadar (onbaşı dâhil) asker ve jandarma eratının gönderecekleri 100 grama kadar ağırlıktaki yurt içi âdi mektup ve kartlarla aile ve akrabaları tarafından sözü geçen öğrenci ve erata gönderilecek aynı ağırlığa kadar olan âdi mektup ve kartlar;

B) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından gönderilip doktorlar tarafından doldurularak postaya verilen ve bulaşıcı hastalıkları bildiren âdi kartlar;

Tam ücretin binde beşi nispetinde ücrete tâbi tutulur. Bu tenzilâtlı ücretler her beş yılda bir P. T. T. İdaresince tutulacak istatistiklerle tesbit edilir ve yıllık miktarları her yıl başında ilgili Bakanlıklar bütçelerinden ödenir.

Resmî ve tenzilâtlı ücretli posta maddelerinin uçak ücretleri

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — 20 ve 22 nci maddelerde yazılı posta maddeleri havayolu ile gönderilmek istenilirse uçak ücreti tam olarak alınır.

Cumhurbaşkanının göndereceği posta maddeleri

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Cumhurbaşkanı tarafından yurt içinde gönderilecek posta maddelerinden ücret alınmaz.

Ücretlerin ödenmesi

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — I - Genel olarak ücretler çıkış yerinde tam ödenir.

Ancak :

A) Ücretleri eksik verilen veya hiç verilmeyen âdi mektuplarla cevapsız kartlar;

B) Ücretleri eksik verilen gazeteler, dergiler, kitaplar, basılmış kâğıtlar, iş kâğıtları, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler de kabul edilir.

II - Verilmemiş veya eksik verilmiş olan ücretler alıcılarından ve gerektiğinde göndericilerinden iki kat olarak alınır.

Bir araya toplanmış türlü maddeler

YİRMİ ALTINCI MADDE — I - Bir posta maddesi içinde gazete, dergi, kitap basılmış kâğıtlar (Körlere mahsus basılmış kâğıtlar hariç) iş kâğıtları ve ticaret eşyası örnekleri toplanabilir. Böyle bir araya toplanarak gönderilen bir posta maddesinin tamamının ücreti, içinde bulunanlardan ücreti en yüksek olana göre alınır.

II - İçinde yukardaki birinci fıkrada sayılı maddelerin hepsi veya bir kısmı toplanan bir posta maddesinin ağırlığı iki kilogramı geçmeyeceği gibi bu maddelerden her birinin ağırlık ve büyüklüğü de bunlar için belirtilmiş olan ağırlık ve büyüklüğü geçemez.

Geri alma, adres deęiřtirme, haber isteme

YIRMİ YEDİNCİ MADDE — I - Göndericiler, postaya verilip alıcılara henüz verilmemiş olan maddelerin ve paraların geri alınmasını veya başka birisine verilmesini veyahut başka bir yere yollanılmasını isteyebilirler. Gerek bu istekler ve gerek posta maddeleri hakkındaki (Haber isteme) ler için ayrıca ücret alınır.

II - Kanuni hükümler gereğince yetkili makamlar tarafından istenilmiş olan posta maddeleriyle paralar göndericiler tarafından geri alınmaz ve bunların adresleri gönderici ve alıcılar tarafından değiştirilemez.

Âdi ve taahhütlü posta maddelerinin geri gönderilme ve tekrar yollanma ücretleri

YIRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Âdi ve taahhütlü haberleşme maddelerinin göndericilerine geri verilmesi veya alıcılarının yerlerini değiştirmeleri dolayısıyla, başka bir yere tekrar yollanması için yeniden ücret alınmaz. Ancak tekrar yollama, ücreti daha yüksek olan bir yere yapılırsa ücret farkı alınır.

Değerli mektup ve kutularla posta kolilerinin geri gönderilmesi ve tekrar yollanması ve ardiye ücreti

YIRMİ DOKUZUNCU MADDE — I - Çıkış yerlerine geri çevrilen veya başka yere tekrar gönderilen değerli mektup ve kutulardan yalnız değerlendirme ücreti alınır.

II - Değerli ve değersiz kolilerin tekrar yollanması ve geri gönderilmesi için yeniden ücret alınır.

III - Posta İdaresinin göstereceği süre içinde kolilerini almıyanlardan tarifesine göre ardiye ücreti alınır. Kolisini alacak olanın kusuru olmamak şartıyla gümrükleme işinin veya diğer işlemlerin yapılması için geçecek günler hesaba katılmaz.

IV - Onbaşıya kadar olan (Onbaşı dâhil) asker ve jandarma eratına gönderilen değerli mektup ve kutulardan ikinci defa değerlendirme ve değerli, değersiz posta kolilerinden tekrar yollama, geri çevirme, değerlendirme ve ardiye ücretleri alınmaz.

Geri alınan veya zorlayıcı sebeplerle geri verilen maddelerin ücretleri

OTUZUNCU MADDE — Göndericiler tarafından geri alınan veyahut zorlayıcı sebepler dolayısıyla yerlerine kadar götürülemiyerek göndericilere geri verilen her türlü posta maddeleriyle havalelerin ücretleri geri verilmez.

Zorlayıcı sebeplerle hava yolundan gönderilemiyerek başka taşıtlarla yollanan maddelerin havaya ait ücretleri de geri verilmez.

Postrestant

OTUZ BİRİNCİ MADDE — I - Postrestant olarak gönderilen maddelerin postrestant ücreti çıkış yerinde ödenmemiş ise gerek ilk gelişinde ve gerek tekrar gönderilişinde varış postanesince alıcıdan ve çıkış yerine geri çevrilmesi halinde göndericiden alınır.

II - Adlarına gelecek olan maddelerin sonradan kendi taraflarından alınmak üzere postanelerde tutulmalarını yazı ile isteyenler postrestant ücretini vermeye mecburdurlar.

III - P. T. T. İdaresince çıkarılacak (Postrestant abonman kartları) nın yıl-

lık abonman bedelini ödiyenlerin adlarına bir yıl içinde gelecek postrestant maddelerden - bunların sayısı ne olursa olsun - ayrıca postrestant ücreti alınmaz.

IV - Adli tebliğler ve bedelleri tahsil olunacak senetler postrestant olarak gönderilemez.

V - Alıcının adı yerine ilk harfleri, rakamları, takma adları ve sözleşilmiş işaretileri taşıyan maddeler postrestant olarak kabul edilmez.

VI - Reşit olmıyanların adlarına gelecek maddeler ancak veli veya vasilerinin bu yolda verecekleri yazılı izin üzerine kendilerine verilir.

Acele işaretili maddeler

OTUZ İKİNCİ MADDE — Posta maddeleri acele işaretiyle kabul edilebilir. Bunlar için ayrıca ücret alınır.

Çok yer tutan koliler

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Çok yer tutan veya özel tedbirler alınmasını gerektiren koliler ancak imkân dâhilinde ve ayrıca ücret alınarak kabul edilir.

Ödeme şartlı maddeler

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — I - Ödeme şartlı maddelerde havaleye ait olandan başka ücretler gönderici tarafından peşin ödenir. Havale ücreti tahsil edilen paranın içinden alınır.

II - Şart edilen bedelde kuruş kesirleri olmıyacaktır.

III - Şart edilen bedel para olarak ödenebileceği gibi posta çekleri hesabından hesaba geçirilme suretiyle de ödenebilir.

Alacak tahsili

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — I - İçinde bedeli tahsil olunacak senetlerle başka değerli kâğıtlar bulunan mektuplardan veya âdi tahsil emirlerinden mektup tarifesi üzerinden alınacak âdi ücretlerle taahhüt ücretleri gönderici tarafından peşin olarak ödenir.

II - Alıcıdan tahsil olunacak paralar havale ile alacaklıya gönderilir veya alacaklının posta çekleri hesabına yatırılır. Havale veya para yatırma ücretiyle tahsil ücretleri tahsil olunan paralardan çıkarılarak alınır.

Havale kuponlarının arkasına yazılacak yazılar

OTUZ ALTINCI MADDE — Posta havalelerinin kuponları arkasına göndericinin alıcıya yazacağı yazılar için ayrıca ücret alınmaz.

Posta çekleri

OTUZ YEDİNCİ MADDE — I - Adına bir çek hesabının açılmasını isteyen kimse bu hesap için belirtilecek en az parayı vermeye mecburdur.

II - Posta çekleri hesabındaki paralara faiz verilmez.

III - Hesaptan hesaba geçirilme işi için ücret alınmaz.

IV - Para yatırma kâğıtları ile ödeme havalelerinin kuponları arkalarında göndericinin alıcıya yazacağı yazılardan da ücret alınmaz.

V - Posta çekleri düzenlendikleri günle beraber iki ay içinde muteberdir. Bu süre bitince kabulleri keşidecinin onamasına bağlıdır.

VI - P. T. T. İdaresi belli paraları gösteren (Yolculuk posta çekleri) ni de çıkarabilir. Posta çek hesabı sahibi olanlar hesapları üzerinden işlem görülmek, hesap sahibi olmıyanlar da çek karnelerinde yazılı paralarla posta ücretleri tarifesinde yazılı ücreti vermek suretiyle (Yolculuk posta çekleri)ni alabilirler.

Tahsil ve ödeme emirlerinin değiştirilmesi veya iptali

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Gönderici, tahsil ve ödemeye ait emirlerini ve çek hesabı sahibi de bu hesaba dair olan tebliğlerini işlem tamamlanmamış olmak ve buna ait ücret de verilmek şartıyla değiştirilebileceği gibi iptal dahi edebilir.

Bagaj taşınması

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — I - Posta taşıtlarıyla götürülen yolcuların yiyecek ve içeceği ile beraber 10 kilogramı geçmiyen el eşyası parasız taşınır. II - 33, 40 ve 41 nci maddelerin hükümleri yolcuların bagaj taşınmalarına da uygulanır.

Bölüm : III

Yasaklar

Posta maddeleri içine konulamıyacak şeyler

KIRKINCI MADDE — Gerek P. T. T. İdaresi ve gerek kişiler ve taşıma kurumları tarafından taşınan paketlerin veyahut ticaret eşyası örnekleri ve gazeteler ile her türlü basılmış kâğıtlar ve iş kâğıtlarının içlerine açık olsa bile mektup veya bu mahiyette kâğıtlar konulamıyacağı gibi bunların içlerine zarf ve kuşakları üzerine haberleşmeye ait işaretler veya yazılar yazılamaz.

Posta ile gönderilmesi yasak maddeler

KIRK BİRİNCİ MADDE — I - Aşağıda gösterilen maddelerin posta ile gönderilmesi yasaktır :

A) Tabiat ve mahiyetleri veya ambalâjları dolayısıyla kişileri tehlikeye düşürebilecek, posta maddelerini kirletebilecek veya bozabilecek, parlayıp alevlenebilecek veya patlayabilecek ve bunlara benzer tehlikeli maddeler;

B) Afyon, morfin, kokain ve benzerleri başka uyuşturucu maddeler; (Ancak tıbbi veya fennî bir amaçla gönderildikleri ve göndericilerinin bu gibi yollamalara izinli buldukları resmî belgelerle belirtilirse bunlar posta kolları veya değerli kutular içinde kabul edilip gönderilirler.)

C) Üzerlerinde hakaret veya tezyif edici adresler veya yasak lâkap, unvan ve deyimler yazılı maddeler;

D) Üzerlerinde genel edep ve töreye uymıyan veya güvenliği bozucu ve bir suç yapılmasını teşvik edici işaret, resim ve yazılar taşıyan maddeler;

E) Kanun, tüzük ve kararlarla alınması; satılması, taşınması veya elden ele geçmesi yasak edilen her türlü maddeler;

F) Canlı ve (kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlar dışındaki) cansız hayvanlar ve böcekler; (Ancak arı, ipek böceği ve sülüklerle Sağlık ve Sosyal Yardım ve Tarım Bakanlıklarınca gönderilmesine izin verilen ve tehlikeleri önlenmiş bulunan canlı böcekler kabul olunur.)

II - Bundan başka :

A) Kapalı mektuplardan başka haberleşme maddeleri içine posta pulları ve posta bonoları ve her türlü âdi ve taahhütlü posta maddeleriyle değersiz koliler ve değerli kutular içine banknot, kâğıt para veya elinde bulundurmanın faydalanabileceği her türlü değerli kâğıtlar konulması;

B) Değerli kolilerden veya kutulardan başka maddelerin içlerine madenî paralar ve işlenmiş veya işlenmemiş plâtin; altın, gümüş ile değerli taşlar ve mücevherler ve bu gibi değerli maddeler konulması dahi yasaktır.

Yolcuları tedirgin edenler

KIRK İKİNCİ MADDE — Hal ve hareketleriyle başka yolcuları tedirgin edenler veya bunlar için tehlikeli olan kimseler idarenin malı olan taşıtlarla taşınmazlar ve yolda böyle hali görülenler de indirilirler.

P. T. T. İdaresinin kabule mecbur olmadığı maddeler

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Gayet kolay kırılabilen veya eksik ambalâj edilen veya tabiatları gereğince kolayca bozulabilecek veya hasara uğrıyabilecek maddeleri kabule P. T. T. İdaresi mecbur değildir.

Yasak maddelere çıkış yerinde uygulanacak işlemler

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — I - Posta merkezleri, içlerinde yasak maddeler bulunduğu zannolunan posta maddelerinin açılıp içlerinin gösterilmesini göndericilerden isterler. Gönderici buna razı olmazsa bu gibi maddeler kabul edilmez. Ancak gösterilmek istenilmeyen şeylerin bu kanunun 41 nci maddesinin 1 nci fıkrasının B, D ve E bentlerinde yazılı şeyler olduğu hissedilirse bunları bavi olan madde bir tutanakla ilgili makama tevdi olunur.

II - Yoklanılmasına razı olunan maddelerin içinde 40 nci maddede ve 41 nci maddenin 1 nci fıkrasının A, C, F bentlerinde ve ikinci fıkrasında yazılı şeyler görülürse kabul olunmaz.

41 nci maddenin 1 nci fıkrasının B, D, E bentlerinde yazılı maddeler görülürse bunlar müsadere olunarak yok edilir veya ilgili makama verilir.

Yasak maddelere varış yerinde uygulanacak işlemler

KIRK BEŞİNCİ MADDE — I - İçinde 40 ve 41 nci maddelerde sayılan yasak şeylerden biri bulunduğu sezilen yurt içi ve dışı posta maddelerinin açılması varış postanesince ahcılara teklif olunur. Bunların razı olmaları halinde gelen maddeler postanece teşkil edilecek bir kurul tarafından kendi önlerinde açılır; razı olmazlarsa yurt içinden gönderilmiş maddeler yine bu kurulca doğrudan doğruya açılır ve içlerinde yasak bulunmayanlar ahcılara verilir. Açılmasına razı olunmayan yabancı yerlerden gelmiş maddeler çıkış yerlerine geri gönderilir.

40 nci maddede yazılı yasaklara rastlanırsa bu türlü yazılar bulunan kâğıtlardan ve kapalı mektuplardan ağırlıklarına göre iki kat mektup ücreti alınır.

Tahta, kumaş ve benzerleri üzerinde bulunan haberleşmeye ait yazılar için, âdi bir mektubun iki katı nispetinde ücret alınır.

II - Yurt içi ve dışı posta maddelerinden 41 nci maddenin 1 nci fıkrasının (A) bendinde yazılı tehlikeli maddeler (F) bendinde yazılı hayvan ve böcekler çıkarsa bunlar, kanun ve tüzük hükümleri engel olmadıkça, ahcılara verilir. Ötekileri yok edilir veya ilgili makama verilir.

Süzü geçen posta maddeleri içinde 41 nci maddenin 1 nci fıkrasının B, D ve E bentlerinde yazılı yasaklara tesadüf edilirse bunlar alınarak yok edilir veya ilgili makamlara verilir.

Yurt içi âdi veya taahhütlü haberleşme maddelerinden veya değersiz posta kolilerinden 41 nci maddenin ikinci fıkrasının (A) bendinde yazılı değerli kâğıtlar çıkarsa değerlerine göre değerlendirme ücreti iki kat alınarak alıcılara verilir. Yabancı memleketlerden gelmiş kapalı taahhütlü mektuplardan başka değersiz posta maddelerinden çıkacak değerli kâğıtlar, değerlendirme ücreti alındıktan sonra alıcılara verilir.

Değerli koliler ve kutular ayırık olmak üzere açılan yurt içi posta maddeleri içinden 41 nci maddenin II nci fıkrasının (B) bendinde yazılı şeyler çıkarsa posta ve gümrük memurları tarafından biçilecek değerlerine göre değerlendirme ücreti iki kat alınarak alıcılara verilir. Anılan fıkrada yazılı şeylere yabancı yerlerden gelen haberleşme maddeleri, değerli mektuplar ve değersiz koliler içinde tesadüf edilirse biçilecek değerlerine göre değerlendirme ücreti alınarak alıcılara verilir.

41 nci maddenin 1 nci fıkrasının (C) bendinde yazılı adresleri taşıyan maddeler nerede görülürse görülsün yollanamaz ve dağıtılamaz. Bu türlü maddelerden üzerlerinde hakaret ve tezyif edici adresler bulunanları göndericiye geri verilir; gönderen belli değilse yok edilir.

Üzerlerinde yasak lâkap, unvan ve deyimler yazılı maddeler de geri gönderilir veya yok edilir.

Süzü geçen 41 nci maddenin 1 nci fıkrasının A, B, D, E ve F bentlerinde yazılı yasak şeyleri taşıdıkları ara merkezlerince anlaşılan posta maddeleri alıkonularak yok edilir veya ilgili makamlara verilir.

Bölüm : IV

Sorum

KIRK ALTINCI MADDE — I - P. T. T. İdaresi, üzerine aldığı görevleri kanun dairesinde yapmaktan, posta ve telgraf havaleleri, alacak tahsili, posta çekleri hesabı ve ödeme şartlı maddeler ve diğer işlemler dolayısıyla tahsil ettiği paralardan ancak bu kanunda tâyin edilen hadler dâhilinde sorumludur.

II - Zarar veya hasar posta servisinden dolayı milletlerarası sözleşme veya uzlaşmalara göre sorum kabul eden bir memlekette vukua geldiği takdirde P. T. T. İdaresi ilgili yabancı memleketin vereceği tazminat derecesinde sorumludur.

III - Zarar veya hasar posta servisinden dolayı milletlerarası sözleşme veya uzlaşmalara göre sorum kabul etmiyen yabancı bir memlekette vukua geldiği veya Türkiye toprakları dışında olupta P. T. T. İdaresi tarafından ilgili özel nakliye teşebbüsleri alevhine dâva açılmadan bu zararın ödenmesi mümkün olmadığı takdirde P. T. T. İdaresi sorumdan kurtulur. Bu halde gönderici isterse P. T. T. İdaresi dâva hakkını kendisine devreder.

IV - P. T. T. İdaresi kanuni hükümler gereğince yetkili makamlara verdiği maddelerle paralar için de sorumlu değildir.

Baş vurma hakkı ve zaman aşımı

KIRK YEDİNCİ MADDE — I - P. T. T. İdaresinden her hangi bir talepte bulunmak, idarenin sorumlu olduğu hallerde dâva etmek hakkı göndericininindir. Gönderici bu hakkını alıcıya devredebilir.

II - Bu kanunda hilâfına hüküm yoksa talep ve dâva hakkı bir yıl sonunda zaman aşımına uğrar.

III - Zaman aşımı posta ile gönderilen maddelerin ve paraların postaya verildiği tarihin ertesi günü başlar.

Bu süre posta merkez veya makamlarından birine yahut mahkeme veya icraya müracaatla kesilir. Müracaat üzerine yapılan inceleme ve araştırmaların sonunun ilgililere bildirildiği tarihte yeni bir süre başlar. Bu süre yeni bir baş vurma ile tekrar kesilmez.

IV - Mahkeme veya icraya müracaat edildiği ilgili P. T. T. İdaresine tebliğ edilen hallerde idare buna ait evrak ve vesikaları ihtilâfın halline kadar muhafazaya mecburdur.

V - P. T. T. İdaresi ihtilâf mevzuu ile ilgili olmyan posta servisine ait evraki iki yıldan fazla süre ile muhafazaya mecbur değildir.

Tazminat isteklerinin sonuçlandırılması

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Tazminat verilmesine dair olan istekler zarar veya hasarın idarece kesin olarak anlaşılmasından sonra sonuçlandırılır.

Tazminat verilip verilmiyeceğini gerektirecek araştırma ve soruşturmalar altı ay içinde bitirilmediği takdirde P. T. T. İdaresi göndericiye, haklı olmadığı anlaşıldığında geri vermek şartıyla, tazminatı öder. İdare lüzum gördüğü takdirde tazminatı ödemededen evvel kanuni teminat isteyebilir.

Tazminat verilmesi kararlaştırıldıktan sonra gönderici bunu iki yıl içinde isteyip alabilir. İki yıldan sonra bu husustaki isteği kabul edilmez.

Sorumdan kurtulma

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Aşağıdaki hallerde P. T. T. İdaresi sorumdan kurtulur :

A) Zarar ve hasar zorlayıcı sebeplerden veya göndericinin kusurundan ileri gelirse;

B) Zarar ve hasar o maddenin tabiatı gereğinden bulunursa;

C) Gönderilen maddenin içinde yasak şeyler varsa;

D) Zorlayıcı sebeplerle kayıtların ve belgelerin elden çıkması yüzünden gönderilen maddelerin ve paraların sahibine verildiğini ispat mümkün olamıyorsa ve sorum da başka suretle tesbit olunamıyorsa;

E) Değerlendirilmiş maddelerin içlerinde değerli bir şey bulunmadığı veya gönderilen maddeye hile ile gerçek değerinden fazla değer gösterildiği anlaşılırsa.

II - Tabiat ve mahiyetleri bakımından hasar (kırılma, bozulma, kokma) tehlikesi kuvvetli bulunan maddelerde, zararın bu yüzden ileri geldiği kabul olunur. Ancak, gönderme sırasında alınacak özel bir tedbir için, fazla ücret alınmış olursa P. T. T. İdaresi yine sorumludur.

III - Hak sahipleri tarafından itirazsız kabul edilen posta maddelerinden P. T. T. İdaresi sorumlu değildir.

Tazminat

ELLİNCİ MADDE — I - P. T. T. İdaresi haberleşme maddelerinin taahhütlü olmyanları için tazminat vermez.

II - Taahhütlü olarak gönderilen bu maddenin kaybı halinde P. T. T. İdaresince 10 lira tazminat verilir.

III - Değersiz bir posta kolisinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde

P. T. T. İdaresi kolinin postaya verildiği yerdeki ve zamandaki gerçek değerini ve hasar halinde uğradığı zarar derecesini göz önüne alarak :

- 5 kilograma kadar olan kolilerde (5 kilogram dâhil) 10 lirayı,
- 10 kilograma kadar olan kolilerde (10 kilogram dâhil) 15 lirayı,
- 20 kilograma kadar olan kolilerde (20 kilogram dâhil) 20 lirayı,
- 40 kilograma kadar olan kolilerde (40 kilogram dâhil) 25 lirayı,

Geçmemek üzere tazminat verir.

IV - Değerli bir mektup veya kutu ile değerli bir kolinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde, konulmuş olan değeri geçmemek şartıyla, hasar veya eksiklik derecesinde tazminat verilir.

Ancak, P. T. T. İdaresi gönderilen posta maddesi içindeki eşyanın postaya verildiği zaman konmuş olan değerden daha az değerde olduğunu ispat ederse bu eşyanın gerçek değerine göre tazminat verilir.

Kaybolan maddede kanun yollariyle hükümsüzlendirilmesi mümkün olan kâğıtlar bulunuyorsa P. T. T. İdaresinin bu kâğıtları hükümsüzlendirmek yoluna gidebilmesi için sahibinin bunlara koydurduğu değere kadar olan haklarını P. T. T. İdaresine bırakması lâzımdır.

V - P. T. T. İdaresi büsbütün kaybolma, çalınma veya hasara uğrama halinde, yukarıda III ve IV ncü fıkralarda gösterilen tazminattan başka değerlendirme ücreti dışında kalan posta ücretlerini de geri verir.

VI - Tazminat verildikten sonra bulunan maddeler, verilen tazminat geri alınarak sahibine teslim olunur. Eksiklik, bozukluk hallerinde geri alınacak tazminat bu eksiklik ve bozukluk nispetlerinde azaltılır.

Maddenin bulunduğu, yazı ile haber verildiği tarihten başlayarak üç ay içinde ilgili gelip bunu almazsa bütün hakları P. T. T. İdaresine geçer.

Şu kadar ki, bulunan maddede bir eksiklik veya bozukluk bulunmaz ve buna değerinden fazla tazminat verilmiş bulunduğu anlaşılırsa P. T. T. İdaresi genel hükümlere dayanarak bu fazlanın geri verilmesini ilgiliden isteyebilir.

Tazminat isteme hakkının mirasçılara geçmesi

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Yukardaki maddede yazılı tazminatı istemeden ölenlerin bu isteme hakları 47 nci maddede yazılı süre içinde yapılmak şartıyla mirasçılara geçer.

Ödeme şartlı maddelerle postaya verilen paralar için sorum

ELLİ İKİNCİ MADDE — I - Ödeme şartlı maddelerin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde P. T. T. İdaresi bu maddelerin ödeme şartlı olmaları derecesinde sorumludur.

Tahsili şart edilen para miktarı (değer konulma) sayılmaz.

II - P. T. T. İdaresi tahsil emrine dâhil olan belgelerin kaybından, bunlar değerli olarak kabul edilmemişse, bir taahhütlü mektup kaybı derecesinde sorumludur.

III - P. T. T. İdaresi şart edilen bedelden ve tahsil olunacak paralardan, bunlara ait maddelerin alıcılarına tesliminden sonra sorumlu olur. Ödeme şartlı maddeler veya tahsil emrine ait belgeler bedelleri alınmadan verildiği ve alıcıdan bu maddeleri ne geri almak, ne de bedellerini tahsil etmek mümkün olmadığı takdirde dahi P. T. T. İdaresi yine hak sahiplerine karşı şart edilen bedel ile tahsil olunacak paralardan sorumlu olur.

IV - P. T. T. İdaresi göndericilere ve hesap sahiplerine karşı havale parala-

rından ve başka suretlerle yatırılan paralardan ve yapılan hesap devirlerinden ödeme yapılınca veya hesapların alacak kaydı işleninceye kadar sorumlu olduğu gibi çek hesabı sahibinin alacağından dolayı da sorumludur.

V - Posta çeklerinin kaybindan ve her ne suretle olursa olsun kötüye kullanılmasından ileri gelen zararlardan çek sahipleri sorumludur. Ancak üçüncü bir kişi tarafından çekin kötüye kullanılması üzerine yapılacak ödemelerde, hesaba geçirilmelerde ve hesaptan hesaba devirlerde posta idaresi memurlarının suç ortaklığı veya ağır kusurları da bulunduğu anlaşılırsa P. T. T. İdaresi dahi soruma katılır.

Yolcu taşınmalarında sorum

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Yolcu taşınmalarında kaza olursa P. T. T. İdaresi, yolculara veya mirasçılara karşı, genel hükümlere göre sorumludur.

Bagaj taşınmalarında sorum

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bagaj taşınmaları için P. T. T. İdaresinin sorumu değersiz koliler için belirtilen miktarın yarısı kadardır.

Üçüncü kişiler aleyhine baş vurma, tazminatın ödenmesi

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — I - P. T. T. İdaresi tarafından tazminat isteklerinin sonuçlandırılması, idarenin üçüncü kişiler aleyhine baş vurma hakkını kaldırmaz.

II - İdarenin göndericilere vermekle ödevli olduğu tazminat bedellerini her zaman için sebep olanlardan almaya hakkı vardır.

Göndericiler tazminat istemezler veya bu haklarını her hangi bir suretle kaybederlerse kusurlulardan alınan paralar, istemeleri beklenmeksizin, kendilerine geri verilir.

Bölüm : V

Ceza hükümleri

Pul, değerli kâğıt ve ücret ödeme makinalarının izinsiz kullanılması

ELLİ ALTINCI MADDE — 8 nci maddede yazılı yasaklığa aykırı olarak posta pullarıyla ücret alınmakta kullanılan değerli kâğıtları satanlardan 3 liradan 30 liraya kadar hafif ve 7 nci maddede yazılı ücret alma makinalarını izinsiz satan ve kullananlardan 200 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Posta levazımının benzerinin yapılması

ELLİ YEDİNCİ MADDE — I - Posta İdaresinden izin almadan postada kullanılan pulların ve ücret ödeme formülleriyle mühürlerin benzerlerini yapanlara 200 liraya kadar hafif para cezası verilir. Ancak bu yapılda pul, formül ve mühürleri kullanıp faydalanmak gibi bir suç kastı varsa Ceza Kanununun pul ve damgaları taklit ve tağyir edenler hakkındaki hükümleri uygulanır.

II - İzin almadan posta kutularını, abone kutularını ve bunları açacak anahtarları yapan veya bunları kullananlardan veya taşıtlara posta taşıtları şeklini veren ve bunları kullananlardan 200 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Tehlikeli maddelerin posta ile gönderilmesi

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Tehlikeli oldukları için kabulü yasak olan maddeleri posta ile gönderenlerden hukuki ve cezaya ait umumi hükümler mahfuz olmak üzere mücerret bu fiilden dolayı 100 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Posta tekelini bozma

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — I - A) Posta tekeli altında bulunan maddeleri kaçak olarak götürülenlerle bilerek bunlarla gönderenler;

B) Başkalarının adlarına olan tekele bağlı maddeleri bir araya toplayıp posta ile yollayanlar;

C) 22 nci madde hükmünü ihlâl edenler;

50 liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılırlar.

II - Bu sebeplerle verilmemiş olan posta ücretleri de dört kat alınıp dörtte üçü kaçağı tutana verilir.

Ceza Kanunu hükümlerinin uygulanması

ALTMİŞİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı olmayan ve cezayı gerektiren haller hakkında Türk Ceza Kanunu hükümleriyle diğer genel hükümler uygulanır.

Kanuni ödevler ve yardımlar

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — I - Posta memurları bu kanunla yasak edilen eylem ve hareketleri araştırmak ödevindedirler.

II - Devlet memurları ve bilhassa kolluk ve gümrük memurları ödevlerini yaptıkları sırada bu kanunda gösterilen yasak eylemleri araştırıp meydana çıkarmakla ödevlidirler.

III - Kanunsuz bir şekilde posta işletmesine kalkışanların gerekirse taşıtları da mahkeme kararıyla müsadere olunarak bu işi yapmaları önlenir.

Silâh taşıma yetkisi

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE — Görevleri esnasında vahşi hayvanlara ve her türlü tehlike ihtimaline karşı kullanılmak üzere hat bakıcılarıyla şehirler arası çalışan seyyar memur ve ulaklara silâh verilebilir.

Bölüm : 6**Türlü hükümler***Eldede kalan maddeler ve havaleler*

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — I - Her ne sebeple olursa olsun alıcılarına verilememiş olan maddeler hakkında aşağıda yazıldığı gibi işlem yapılır.

A) Adres bırakmaksızın başka yere giden veya bulunamayan alıcılara ait olan veya bunlar tarafından kabul edilmeyen âdi ve taahhütlü haberleşme maddeleriyle değerli mektup ve kutular ve havaleler hemen çıkış yerlerine geri gönderilir.

B) Alıcıları ölmüş olup 15 gün içinde mirasçılar tarafından kabul edilmeyen âdi ve taahhütlü haberleşme maddeleri de çıkış yerlerine geri gönderilir.

Alıcıları ölmüş olan değerli mektup ve kutular ve havaleler için göndericilerin istekleri sorulur.

C) Alıcıları konutlarında bulunmadığı için verilemiyen taahhütlü haberleşme maddeleriyle değerli mektup ve kutular bir hafta sonra çıkış yerlerine geri gönderilir.

D) Alıcıları postaneye çağırılan değerli mektup ve kutular geldikleri tarihten başlayarak 15 gün için de alınmazlarsa yine çıkış yerlerine geri gönderilir.

E) Alıcıları konutlarında bulunmayan havalelerle çağrı üzerine postaneden alınmayan havaleler de geldikleri tarihten başlayarak bir ay sonra çıkış yerlerine geri yollanır.

II - Postrestant işaretiyle gelen veya saklanmaları alıcıları tarafından yazı ile istenilen âdi ve taahhütlü haberleşme maddeleriyle değerli mektup ve kutular ve havaleler sahipleri tarafından alınmak üzere iki ay bekletilir. Bu süre geçtikten sonra çıkış yerlerine geri gönderilir.

III - Abone kutularına ait posta maddeleri kutu kira süresinin bitmesine kadar alınmazsa çıkış yerlerine geri gönderilir. Ancak kayıtlı maddeler ve havaleler bir ay içinde alınmazlarsa geri gönderilir.

IV - Ödeme şartlı postrestant maddeler 15 günden fazla bekletilemez.

V - Çıkış yerine geri gelen posta maddelerinden göndericileri belli olanlar merkeze sahiplerine verileceği gibi belli olmayanlar da bunlar tarafından aranmaları beklenerek âdiler 3 ay taahhütlülerle değerli mektup ve kutular bir yıl saklanır ve kayıt edileceği listelerle postane içinde ilân edilir. Bu sürelerin sonunda sahipleri çıkmayanlar P. T. T. İdaresince tâyin edilecek özel kurullar tarafından açılır ve içlerinden sahipleri anlaşılabilenler kendilerine verilir; sahipleri anlaşılamiyanlar ve bir değeri olmayanlar yakılır. Değerli olanlar satılır ve bedelleri, gerekirse postaca alınan ücret ve resimler alındıktan sonra sahiplerinin aramaları beklenerek iki yıl saklanır. Bu süre içinde sahipleri çıkmayan paralar idareye gelir kaydedilir.

Açılan maddelerden üçüncü bölümde sözü edilen yasaklar çıkarsa bunlar hakkında bildirilen bölümde yazılı hükümler uygulanır.

Göndericileri bulunmayan havale bedelleri havalenin verildiği tarihten başlayarak üç yıl saklanır. Bu süre içinde sahipleri çıkmayan havale paraları da yine idareye gelir kaydedilir.

Elde kalan posta kolileri

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — I - Göndericiler kolilerinin alıcılarına verilmemesi halinde bunlara uygulanacak işlemi yollama kâğıtlarının arkasında ve koliler üzerinde göstermelidirler.

Göndericiler tarafından bu yapılmadığı ve koliler de alıcılara verilemediği veya göndericilerin yollama kâğıtları ve koliler üzerindeki istekleri yerine getirilemediği takdirde koliler elde kalmış sayılır.

II - Geldikleri alıcılarına haber verme kâğıdı gönderilmek suretiyle bildirilen posta kolileri, haber verildiği tarihin ertesi gününden başlayarak bir ay içinde sahipleri tarafından alınmak üzere bekletilir.

Bu süre içinde alınmıyacağı bildirilen koliler bu tarihte, alıcılarına haber verilemiyen veya haber verildiği halde alınmayan koliler de bir ayın sonunda elde kalmış sayılır.

III - Postrestant işaretiyle gelen veya saklanmaları alıcıları tarafından yazı ile istenilen posta kolileri geldikleri tarihten başlayarak iki ay içinde alınmazlarsa elde kalmış sayılır.

II ve III ncü fıkralardaki süreler ödeme şartlı koliler için 15 gündür.

IV - Yukardaki fıkralar hükümlerine göre elde kalmış sayılan posta kolileri aşağıda yazılı işlemlere tâbi tutulur :

A) Alıcıları ölmüş olan değerli ve değersiz koliler için göndericilerin istekleri sorulur.

B) Göndericiler tarafından terkedilmiş veya kendi hesaplarına satılmaları istenilmiş olan koliler varış yerlerinde satılır.

C) Bozulabilecek veya çürüyebilecek maddeler varış merkezlerince göndericileri hesabına satılabilir. Bununla beraber içlerinde yakın zamanda bozulacağından veya çürüyeceğinden korkulan maddeler bulunan koliler varış yerlerinde elde kalmış sayılmadan önce ve hattâ orta merkezlerce dahi göndericileri hesabına olarak satılabilir.

D) Yukardaki (A), (B) ve (C) bentlerinde yazılı olanlar dışında kalan koliler çıkış merkezlerine geri gönderilir ve göndericilerine haber verilir. Haber vermek mümkün olmazsa kolinin geri geldiği postanede ilân edilir. Üç aylık süre içinde aranmayanlar çıkış merkezlerinin bağlı oldukları başmüdürlüğe gönderilerek orada içlerindeki eşya bir komisyon tarafından belirtilir. Belirtilen şeyler para ise aynen, değilse satılarak bedelleri, postaca alınan ücret ve resimler çıkarıldıktan sonra göndericilerinin hesaplarına emanet olarak saklanır.

Bu maddelerin postaya verildikleri tarihin ertesi gününden başlayarak üç yıl içinde sahipleri tarafından istenilmiyen bedelleri İdareye gelir kaydedilir. Ancak İdareye terkedilen maddelerin satışından elde edilen paralar için üç sene beklenmez.

V - İdareye terkedilen kolilerden dolayı göndericilerden ardiye ve saire ücretleri istenilmez. Elde kalarak satılan kolilerin satışından elde edilen paralar göndericiler tarafından alınmadıkça bunlardan da eksik kalmış ücret ve resimler aranmaz.

P. T. T. İdaresine geçen paralar

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE—I- P. T. T. İdaresince alınıp her hangi bir sebeple sahiplerine verilemiyen paralarla tahsil ve ödeme servislerinin elinde kalan paralar üç yıla kadar sahiplerinin emrinde tutulur. Bu süre paraların postaya verildiğinin ertesi gününden başlar. Bu süre sonunda aranmayan paralar P. T. T. İdaresine gelir kaydedilir.

II - Sahibi yahut kanuni mirasçısı bulunmayan çek hesapları son kayıttan bir yıl sonra İdarece kapatılır. Bu suretle kapatılan çek hesabındaki alacak üç yıl içinde sahibinin emrinde kalır. Bu süre son kaydın deftere geçirilmesinden başlar. Bu sürenin sonunda alınmayan paralar P. T. T. İdaresine gelir kaydedilir.

Postaların açılıp yoklanamayacağı

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — Taşınan postalar P. T. T. İdaresinin yetkili memurlarından başka hiçbir kimse tarafından alıkonulamaz, açılmaz ve yoklanamaz.

Bölüm : VII

Son hükümler

Kanunun uygulanma alanı

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — I - Yabancı memleketlerle olan genel ve özel sözleşme ve anlaşmalarda ve bunlarla ilgili kanun ve tüzüklerde başka türlü gösterilmedikçe bu kanun hükümleri milletlerarasındaki posta işlerinde de uygulanır.

II - Posta işlemlerine ait olup bu kanunda veya posta tüzükleriyle yönetmeliklerinde açıklanmamış olan hususlarda milletlerarası sözleşme ve anlaşmalar ve bunların tüzüklerinin hükümleri uygulanır.

III - Bu kanun hükümlerinin uygulanmasını ve emrettiği işleri belirtmek üzere tüzükler çıkarılır.

Kaldırılan kanunlar

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — 376 sayılı ve 26 Kasım 1339 tarihli Posta Kanunu ile bunun ekleri olan 723 sayılı 25 Ocak 1926, 841 sayılı 15 Mayıs 1926, 899 sayılı 2 Haziran 1926, 1145 sayılı 23 Haziran 1927, 1172 sayılı 25 Haziran 1927, 1212 sayılı 5 Mart 1928, 1320 sayılı 28 Mayıs 1928, 1404 sayılı 6 Mart 1929, 2298 sayılı 11 Haziran 1933, 2501 sayılı 9 Haziran 1934, 2579 sayılı 5 Temmuz 1934, 2721 sayılı 18 Mayıs 1935, 3108 sayılı 1 Şubat 1937, 4133 sayılı 1 Aralık 1941, 4646 sayılı 3 Ağustos 1944, 4711 sayılı 4 Nisan 1945 ve 5008 sayılı ve 17 Şubat 1947 tarihli kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Olağanüstü hallerin süresince posta maddelerinden alınacak olan Savunma Vergisi 19 ncu madde hükmüne girmez.

GEÇİCİ MADDE 2. — 67 nci maddenin 3 ncü fıkrasında sözü geçen tüzükler çıkıncaya kadar mevcut posta tüzük ve yönetmeliklerinin bu kanuna aykırı olmayan hükümleri yürür.

Yürürlüğe girme

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun hükümleri yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Kanunun yürütülmesi

YETMİŞİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini Adalet ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

4 Mart 1950

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 3. III. 1950 ve 1/165

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 4. III. 1950 ve 4/201

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları

Cilt Sayfa

5 50

24 1140

25 40:57,129:130,135,154,167:170